

Перспективи впровадження проектного підходу до забезпечення інноваційного розвитку підприємств

Кириченко Оксана Сергіївна

*доктор економічних наук,
доцент кафедри управлінських технологій,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: oksanaKS@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0001-5244-8323*

Ретинський Андрій Володимирович

*аспірант,
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: retynskiyav@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-1978-2415*

В сучасних умовах турбулентного зовнішнього середовища та недостатності ресурсного забезпечення самих підприємств ефективне управління та забезпечення зростання конкурентоспроможності та розвитку підприємств значною мірою залежить від здатності та готовності керівників використовувати нові підходи та розбудовувати нові механізми управління які здатні забезпечити значні а іноді і революційні зміни в діяльності підприємств та забезпечити перехід їх економічних систем на новий, більш потужний і продуктивний рівень економічного розвитку.

Об'єктом дослідження є перспективи впровадження проектного підходу до забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

Предметом дослідження є теоретико-методичні аспекти впровадження проектного підходу до забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

Метою дослідження є аналіз впровадження проектного підходу до забезпечення інноваційного розвитку підприємств.

Якість менеджменту визначається здатністю управлінців здійснити планування та забезпечити успішну реалізацію стратегії розвитку підприємства в динамічних умовах високого рівня ризиків та невизначеності.

Проектний підхід до управління є тим сучасним базовим підходом який забезпечує можливість здійснення значних радикальних змін в короткий визначений період часу, а проектне управління є методологією яка забезпечує можливість для розбудови та реалізації механізмів впровадження на підприємстві інвестиційно-інноваційних проектів та досягнення рівня їх ефективної реалізації забезпечуючи цим не лише розвиток підприємств, але й отримання загального соціально-економічного ефекту.

Розробкам та впровадження стратегії планування сучасними підприємствами здійснюється із застосуванням різних підходів таких як системний, структурний, процесний, функціональний комплексний, динамічний підходи які ефективно забезпечують розбудову та провадження управлінських механізмів та виконання інструментарію менеджменту на різних рівнях управління суб'єктами господарювання всіх форм власності та видів економічної діяльності. Проте в аспекті забезпечення інвестиційного інноваційного розвитку, що реалізується із розробкою та впровадженням інноваційно-інвестиційних проектів та програм найбільш ефективними та відповідними поставленим перед підприємствами завданнями є застосування програмного та проектного підходів до планування та впровадження інноваційних змін.

В сьогоденних умовах сучасної економіки України вагому частину валового національного продукту та внеску до державного бюджету країни складають українські підприємства товаровиробники. На відміну від потужних промислових підприємств вони належать до класу середнього бізнесу, не маючи значних власних ресурсів, і не маючи достатнього забезпечення інвестиційними ресурсами, вони все ж забезпечують населення країни товарами харчової промисловості та народного споживання.

Економічна криза та її негативні наслідки показали неготовність вітчизняних підприємств до роботи у нестабільному економічному середовищі, умовах жорсткої конкуренції за ринки збуту що постійно звужуються та зменшуються, відсутність на переважній більшості підприємств знань та впроваджень інноваційних технологій, що базуються на системній методології та концептуальній основі знань проектного менеджменту, а також характеризуються частковим, хаотично вихопленим впровадженням знань з бенчмаркінгу.

Питання перспектив впровадження проектного підходу до управління розвитком підприємств в сучасних умовах досліджували у своїх працях провідні вітчизняні та зарубіжні науковці: Бушуєва Н. [1], Бушуєв С. [2, 3, 6], Морозов В. [2], Гонорська А. [4], Ентоні Е. Боардмен [5], Макконнел К., Мартин П., Рассел Д. Арчибальд, Тейт К. та інші.

Як зазначають науковці проектний підхід це підхід до управління який оперує значним обсягом інструментів, технологій та знань з застосуванням яких здійснюється управління проектами та проектний менеджмент та і досягаються найкращі результати планування та провадження проектів [1, 2].

Поняття впровадження проектного підходу до управління та забезпечення розвитку підприємств невід'ємно пов'язано з поняттями проектного менеджменту як комплексу базових управлінських знань концепцій та технологій управління проектами, що досліджено в працях провідних науковців.

Вагоме значення в розумінні проектного менеджменту посідають безпосередньо методологія, технології та інструментарій проектного управління і в першу чергу сітьове планування, методологія планування та управління ресурсами, управління часом, вартістю, якістю, ризиками проектів. З впровадженням цих технологій та інструментів проектного управління на підприємстві відбуваються інноваційні зміни, впроваджуються нові види продукції та послуг, нові технології та процеси виробництва.

Це є особливо актуальним в наш час, час глобальних технологічних змін, коли переважна більшість вітчизняних підприємств знаходиться в стані затяжної кризи та значного техніко технологічного відставання від своїх провідних конкурентів і цей технологічний розрив збільшує ризики діяльності та унеможливорює подальшу конкурентоспроможність та ефективний розвиток. Подолання технічного, технологічного відставання підприємств потребує впровадження в управління підходів здатних по новому планувати та здійснювати власну виробничу комерційну та загально управлінську діяльність відтак програмно-проектний підхід до управління стає не лише підходом до впровадження проектів на підприємствах, а має розглядатися як новий інноваційний підхід до управління підприємством загалом, в тому числі і його операційною діяльністю, управління його життєвим циклом та циклічністю оновлення продукції та управління всіма ключовими підсистемами підприємства такими як постачання, виробництво, збут.

За визначенням С. Д. Бушуєва проектний менеджмент є використанням знань, навичок, методів і засобів до управління, виконання робіт проекту для задоволення потреб

і бажань зацікавлених осіб [3]. Загалом, проектний менеджмент не обмежується рамками конкретного проекту, а виступає сукупністю управлінських завдань, організаційних дій, методів і засобів, спрямованих на досягнення поставленої мети усієї проектної діяльності.

Проектизація бізнесів та перехід до проектно-керуючих організацій є глобальною тенденцією розвитку світового співтовариства [5]. Проектизація бізнесу ініціюється глобальним ринковим трендом внаслідок того, що технічна та технологічна складність нової продукції значно зростає, вимоги до життєвих циклів підвищуються, а очікувана вартість повинна зберігатися, така тенденція актуалізує застосування нових науково-практичних підходів до управління здатних вирішити поставлені завдання. Програмний та проектний підходи є тими новими креативними, теоретико-практичними підходами, що є особливо актуальними. ця актуальність визначається та підкреслюється в працях провідних науковців [2, 4,]. Світовий досвід показує, що дієвим універсальним методом до вирішення таких завдань розвитку виробництва є проекти та управління ними [6]. Так, впровадження одного чи декількох проектів з модернізації, реконструкції виробництва, чи випуску нової продукції на підприємствах, лише на деякий час (час виконання проекту та його реалізації) вирішують проблему розвитку підприємства [6]. Після закінчення проекту, за 2-3 роки оточуюче середовище підприємств змінюється, ринок видозмінюється, технології рухаються вперед, і процес зменшення темпів росту, втрата конкурентних переваг на ринках, та закінчення життєвого циклу товарів та послуг є незмінним та невідворотним [6].

Важливими завданнями необхідними для поданого запровадження проектного підходу та забезпечення сталого ефективного розвитку є; планування та реалізація діяльності підбір, навчання, підготовка тренінгів персоналу; виведення товару на ринок; розвиток системи збуту; комплекс маркетингових заходів; введення стандартів якості; підвищення кваліфікаційного рівня персоналу; введення інтегрованої інформаційної системи управління. Водночас, система програмного управління підприємством потребує єдиної системи управління інформацією, адміністрування документообігу підприємства, створення оперативного механізму отримання інформації, їх обробки та управління змінами до проектної програмної документації, також створення системи інтегрованого інформаційного управління підприємством як основної складової ланки підготовки до прийняття програмного розвитку на наступний період.

Список використаних джерел

1. Бушуєва Н. С. *Модели и методы проактивного управления программами организационного развития: монографія.* К.: Наук. Світ, 2007. 199 с.
2. Бушуєв С. Д. Морозов В. В. *Динамічне лідерство в управлінні проектами: монографія.* К.: Ділова Україна, 2000. 312 с.
3. Бушуєв С. Д. *Руководство по управлению инновационными проектами и программами.* К.: Науковий світ, 2009. 173 с.
4. Гонорська А. В. *Використання проектно-програмного менеджменту у міжнародному бізнесі. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право.* №4, 2012, 28-32 С.
5. Ентоні Е. Боардмен. *Аналіз вигід і витрат. Концепції і практика.* К.: АртЕк, 2003. 568с.
6. Бушуєв С. Д. *Креативные технологии управления проектами и программами: Монография.* К.: Саммит-Книга, 2010. 768 с.